

FÖRSVARsutskottets Betänkande 1/2008 rd

Regeringens proposition om godkännande av överenskommelsen om Finlands deltagande i Europeiska försvarsbyråns projekt för en mjukvarudefinierad radio (ESSOR) som administreras av Organisationen för gemensamt försvarsmaterielsamarbete i Europa (OCCAR) samt med förslag till en lag om ikraftsättande av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till lagstiftningens område

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 22 april 2008 en proposition om godkännande av överenskommelsen om Finlands deltagande i Europeiska försvarsbyråns projekt för en mjukvarudefinierad radio (ESSOR) som administreras av Organisationen för gemensamt försvarsmaterielsamarbete i Europa (OCCAR) samt med förslag till en lag om ikraftsättande av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till lagstiftningens område (RP 39/2008 rd) till försvarsutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandet (GrUU 16/2008 rd) återges efter betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Kaija Suvanto, utrikesministeriet
- regeringsråd Jouko Tuloisela och regeringssekreterare Jenni Honkonen, försvarsministeriet.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner överenskommelsen om Finlands deltagande i Europeiska försvarsbyråns projekt för en mjukvarudefinierad radio (European Secure Software Defined Radio, ESSOR) som administreras av Organisationen för gemensamt försvarsmaterielsamarbete i Europa (Organisation Conjointe de Coopération en matière d'Armement, OCCAR).

Genom överenskommelsen deltar Finland i ett projekt för en mjukvarudefinierad radio som genomförs i samband med OCCAR. OCCAR är en internationell organisation som grundades 1996. Den samordnar gemensamma internationella bi- eller multilaterala utvecklingsprojekt inom försvarsmaterielsektorn. Enligt konventionen om OCCAR har organisationen juridisk status.

OCCAR har som mål att öka samarbetet inom försvarsmaterielsektorn och dess effektivitet samt att åstadkomma kostnadsbesparingar för deltagarländerna och samtidigt aktivera den europeiska industrins samarbete och deltagande i gemensamma teknologiprojekt.

Finland har tidigare aktivt varit med vid utvecklandet av en mjukvarudefinierad radio. Ett projekt som genomförs i samband med OCCAR förutsätter att deltagarländerna godkänner de centrala ramarna för OCCARs verksamhet, inklusive OCCARs privilegier och friheter, klau-

sulen om skiljeförfarande samt klausulen om skadestånd.

I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till lagstiftningens område. Överenskommelsen träder i kraft den dag då OCCAR får meddelande om att Finland har slutfört sina statsinterna förfaranden. Lagen avses träda i kraft samtidigt som överenskommelsen, vid en tidpunkt som fastställs genom förordning av republikens president.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet anser att propositionen är behövlig och angelägen. OCCAR är en viktig organisation inom det europeiska organisationsfältet för försvarsmaterielbranschen. Genom den genomförs stora europeiska materielupphandlingar, t.ex. upphandlingen av militärtransportplanet A400M.

Europeiska försvarsbyrån kommer sannolikt att framöver anlita OCCAR som underleverantörsorganisation i materielprojekt. Av EU-länderna är endast Förenade kungariket, Frankrike, Tyskland, Italien, Spanien och Belgien medlemmar i organisationen. Projektet för en mjukvarudefinierad radio öppnar möjligheter för Finland att ingå i ett fastare nätverk med centrala europeiska aktörer inom försvarsmaterielsektorn. Utskottet poängterar vikten av att den finländska försvarsmaterielindustrin får vara med i anbuds-förfarandet vid gemensamma upphandlingar.

Grundlagsutskottets ståndpunkter

Enligt brevväxlingen mellan Finland och OCCAR förbinder sig Finland vid bestämmelserna i bilagorna 1 och 2 till konventionen om OCCAR och bestämmelserna OMP 1—4 om administrationen av OCCAR. Dokumenten OMP 1—3 ingår emellertid inte i propositionen och kommer inte heller att publiceras i Finlands författnings-

samlings fördragsserie. Grundlagsutskottet konstaterar i sitt utlåtande att regeringen inte på behörigt sätt redogjort för bestämmelsernas innehåll i propositionen. Men eftersom bestämmelserna i sakligt och tekniskt hänseende är fristående, har de kunnat lämnas utanför propositionen, påpekar utskottet.

Grundlagsutskottets konkreta ändringsförslag gäller klämman som i propositionen formulerats så att den gäller hela överenskommelsen. Detta är enligt grundlagsutskottet inte korrekt, eftersom godkännandet inte gäller dokumenten OMP 1—3. Godkännandeklämman behöver därför ändras för att denna omständighet tydligt ska framgå av formuleringen.

Grundlagsutskottet anför dessutom att överenskommelsen visar att riksdagen behöver informeras mer redan när fördrag bereds. Även om en överenskommelse innehållsligt inte skulle vara särskilt betydelsefull, kan det finnas principiella frågor involverade som det behöriga utskottet behöver känna till under förhandlingarnas gång. Försvarsutskottet är helt av samma åsikt.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår försvarsutskottet

att lagförslaget godkänns utan ändringar och

att klämman om godkännande av överenskommelsen ändras såsom följer:

att riksdagen godkänner överenskommelsen om Finlands deltagande i Europeiska försvarsbyråns projekt för en mjukvarudefinierad radio (ESSOR) som administreras av Organisationen för

gemensamt försvarsmaterielsamarbete i Europa (OCCAR), vilken ingåtts i Madrid den 11 december 2007 genom korrespondens, med undantag för bestämmelserna 1—3 om administreringen av OCCAR.

Helsingfors den 10 juni 2008

I den avgörande behandlingen deltog

vordf. Olli Nepponen /saml
Juha Hakola /saml
Hanna-Leena Hemming /saml
Inkeri Kerola /cent
Jaakko Laakso /vänst
Reijo Laitinen /sd

Juha Mieto /cent
Lauri Oinonen /cent
Reijo Paajanen /saml
Sirpa Paatero /sd
Sari Palm /kd
Eero Reijonen /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Heikki Savola.